

Adam Zarzycki

GŁOSA DO WYROKU SĄDU NAJWYŻSZEGO Z DNIA 23 LISTOPADA 2012 R.,
SYGN. AKT IV CSK 598/12

Streszczenie

Zaprezentowana glosa dotyczy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2012 r. sygn. akt IV CSK 598/12 w przedmiocie dopuszczalności uznania nabywcy przedsiębiorstwa upadłego za jego następcę prawnego oraz wpływu rozmiaru dotychczas spełnionych w ramach umowy świadczeń na ważność postanowienia w sprawie wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy. Sąd Najwyższy podkreśla, że zbycie przedsiębiorstwa upadłej spółki kapitałowej w toku postępowania upadłościowego z opcją likwidacyjną, wywołuje zdarzenia właściwe dla następstwa prawnego pod tytułem ogólnym. Stanowisko wskazujące na brak skutku następstwa prawnego po stronie nabywcy odnosi się do przypadku nabycia przedsiębiorstwa upadłego, które zachowuje byt prawny po zakończeniu postępowania upadłościowego. Nie ma jednak zastosowania do sytuacji szczególnej związanej ze zbyciem całego przedsiębiorstwa spółki w prawomocnie zakończonym postępowaniu upadłościowym. Sąd Najwyższy uznał, że przy ocenie ważności spornego postanowienia umownego nie może mieć decydującego znaczenia rozmiar dotychczas spełnionych w ramach umowy świadczeń w postaci opłat leasingowych. Sama dysproporcja świadczeń nie musi być sprzeczna z normami współzycia społecznego. Niniejsza glosa aprobuje argumentację zawartą w wyroku Sądu Najwyższego, jednocześnie jednak zwracając uwagę na zasadę proporcjonalności pomiędzy wierzycielami a dłużnikiem oraz rangę art. 5 Kodeksu cywilnego.

Słowa kluczowe: zbycie przedsiębiorstwa; następstwo prawne; zasady współzycia społecznego

A GLOSS ON VERDICT IV CSK 598/12 ISSUED ON 23rd NOVEMBER 2012
BY THE POLISH SUPREME COURT

Summary

The presented gloss refers to Verdict IV CSK 598/12 issued on 23rd November 2012 by the Supreme Court concerning the admissibility of recognizing the acquirer of the bankrupt's business as his legal successor, and the impact of the extent of the heretofore provided contractual performances on the validity of the decision concerning the amount of the remuneration for the non-contractual use of a thing. The Supreme Court underlines that the disposal of an enterprise of a bankrupt company in the course of bankruptcy proceedings with a winding-up option, results in the events appropriate for a universal succession. The position indicating lack of effect of legal succession on the part of the acquirer refers to the case of acquisition of the bankrupt's enterprise that remains its legal existence after the end of the bankruptcy proceedings. However, it shall not apply to the special situation connected with the disposal of the entire enterprise of the company in the finally completed bankruptcy proceedings. The Supreme Court found that in assessing the validity of the contested contractual provision, the extent of the contractual performances heretofore provided in the form of leasing fees, cannot be decisive. The disproportion in performances cannot be

contrary to the principles of social coexistence. The present gloss accepts the arguments contained in the verdict of the Supreme Court, however, it also draws attention to the principle of proportionality between the creditors and the debtor, and the importance of Article 5 of the Civil Code.

Key words: disposal of an enterprise; legal succession; principles of social coexistence